

BÖLÜM 1: GENEL HÜKÜMLER

Madde 1. Bu kanun yabancıların ve Romanya vatandaşlarının kamusal ya da özel, yasal, kar amacı gütmeyen kuruluşlar tarafından sivil dayanışma uyarında organize edilen gönüllü faaliyetlere katılımlarının ve gençlerin gençler ile ilgili konularda çalışan ulusal otoritelerle yakın işbirliği içinde çalışan adem-i merkezi yapılar tarafından uygulanan uluslararası gönüllülük programlarına katılımlarının desteklenmesini, ve kolaylaştırılmasını düzenler.

Madde. 2 Bu amaçla kanunda

- a. **Gönüllü faaliyet** bundan sonra "gönüllüler" olarak adlandırılacak gerçek kişilerce çalışma hayatı ilişkileri ve işveren ile parça başı çalışan ücretli işçiler arasında doğan ilişkiler dışında kalan bir yasal ilişki çerçevesinde yapılan kamu yararına faaliyetler olarak tanımlanır.
- b. Kanuna göre **kamu yararına yapılan faaliyetler** şunları içerir: sosyal çalışma, sosyal bakım, insan haklarının korunması, sağlık ve sağlık bakımı, kültürel, eğitimsel, öğretim ücreti temelli, bilimsel, insani, dini, hayırseverlik amaçlı, spor, çevresel ve toplumsal faaliyetler.
- c. **Ev sahibi organizasyonlar** bu kanun altında gönüllülük sözleşmesi imzalayan özel ve kamusal kar amacı gütmeyen kuruluşlar olarak tanımlanır.
- d. **Gönüllülük sözleşmeleri** burada gönüllü olarak tanımlanan gerçek kişiler ve ev sahibi organizasyon olarak tanımlanan tüzel kişiler arasında yapılan, gönüllülerin ev sahibi kuruluş adına herhangi bir mali karşılık olmaksızın kamu yararına üstleneceği belirli faaliyetleri temel alan karşılıksız akitlerdir.
- e. **Gönüllülük faaliyetlerinin yararlanıcısı** bu faaliyetlerinin yararına yapıldığı gerçek veya tüzel kişilerdir. Gönüllülük faaliyetlerinin yararlanıcısı ev sahibi organizasyon olabildiği gibi başka bir tüzel kişilik de olabilir.
- f. **Yönetici** gönüllü faaliyetler esnasında gönüllülerin koordinasyonunu ve yönetimini üstlenen kişidir.

Madde 3: Bu kanunun temelini oluşturan ilkeler şunları içerir:

- a. Gönüllünün kendi özgür beyanıyla faaliyete katılmaya rıza göstermesi;
- b. Gönüllünün toplumsal hayata aktif katılımı;
- c. Gönüllülük faaliyetlerinin karşılığında herhangi bir maddi beklenti olmaksızın yapılması;
- d. Gönüllülerin fırsat eşitliği temelinde, herhangi bir ayrımcılığa uğramadan çalıştırılmaları.

Madde 4: Madde 1 altında tanımlanan tüzel kişiliklerle ilişkiler çerçevesinde olanlar haricinde kalan, aile, arkadaşlık ve komşuluk ilişkileri ile bağlantılı kişisel ve düzensiz gönüllü faaliyetler kanun kapsamı dışındadır.

Madde 4': Yerel yönetimler gönüllü faaliyetlerin yapılmasına destek sağlarlar ve dezavantajlı kategoriler veya bölgeler içindeki gençlerin yararına olan faaliyetlere öncelik verirler.

Madde. 5:

1. Gönüllü sözleşmelerinin bireysel emek karşılığı veya uygun olduğu durumlarda parça başı veya başka ivazlı sözleşmeler yerine kullanılması bu kanunla yasaklanmıştır.
2. Madde 1 altında atıfta bulunan tüzel kişilerce emek, parça başı iş veya diğer ivazlı sözleşmelerden kaçınmak amacıyla bu konuyu ihlal edecek şekilde yapılmış her sözleşme geçersiz sayılacaktır.
3. Gönüllü faaliyetlere katılım askerlik hizmeti veya askerlik hizmeti yerine geçen diğer hizmetleri ikame etmez ve gelir karşılığı yapılan işe denk olarak gösterilemez.
4. Yabancı uyruklu gönüllülere gönüllü faaliyetlerinin süresi boyunca geçerli oturma izni verilecektir.

Madde 5':

1. "Gençlik" Topluluk eylem programının amaçları uyarınca, bir genç gönüllü 18-25 yaşları arasında olan, topluma katkıda bulunurken karşılığında becerilerini geliştirme, kişisel ve kültürlerarası deneyim edinme amacıyla belirli bir süre için bir gönüllülük sözleşmesi imzalamış kişidir.
2. Genç gönüllü kendisinin yerleşik olmadığı bir AB üyesi ülkede veya bir üçüncü ülkede en çok 12 ay süreyle ev sahibi ülke ile Avrupa Topluluğu tarafından yapılan proje kapsamında tanınmış kar amacı gütmeyen ve para karşılığı yapılmayan faaliyetlere katılır.
3. Topluluk içinde gençlerin gönüllülük süreleri 3 ay ile bir sene arasında sürenler için uzun dönemli ve 3 hafta ile 3 ay arasında sürenler için kısa dönemli olmak üzere sürelerine göre sınıflandırılır.
4. Topluluk "Gençlik" eylem programı içerisinde gönüllülük faaliyetleri gerçekleştirmek için ev sahibi kuruluş genç gönüllüye yerel ulaşım ücreti, konaklama ve 3 öğün yemek sağlar. Uluslararası ulaşım harcamaları ve vergiden muaf günlük bir harcırah tüm gönüllülük süresi boyunca Avrupa Komisyonu fonlarından karşılanır.
5. Gönüllülük süresi bitiminde Avrupa Komisyonu Topluluk "Gençlik" eylem programı uyarınca ilgili gönüllü için, gönüllünün performansını ve elde ettiği beceri ve deneyimleri belirten bir sertifika düzenler.

BÖLÜM II. GÖNÜLLÜ FAALİYET SÖZLEŞMESİ

Madde 6

1. Gönüllü faaliyetler gönüllü ve ev sahibi kurum arasında tarafların özgür iradeleriyle imzaladıkları ve bu kanundaki hükümlere tabi olan bir yazılı sözleşme altında gerçekleştirilir.
2. Gönüllü faaliyetleri sözleşmesi iki nüsha haline imzalanır ve bir kopyası tüzel kişilik tarafından saklanır.

Madde 7 Gönüllü faaliyetleri sözleşmesi içerisinde gönüllülerin aşağıda yazılı olan ama bunlarla sınırlı olmak zorunda olmayan hakları yer alır.

- a) Gönüllülerin gönüllü faaliyetleri sözleşmesinin imzalandığı programın hazırlanması ve uygulanmasına aktif katılımı sağlar;
- b) Gönüllü faaliyetleri gönüllülerin profesyonel eğitimlerine uygun biçimde belirlenir;
- c) Ev sahibi kurum ilgili faaliyetin doğası ve özelliklerine uygun şekilde çalışma güvenliği ile alakalı yasalara uygun şekilde bir koordinatör tarafından yönetilen faaliyetler düzenler;
- d) Ev sahibi organizasyon kaza, sağlık ve diğer risk sigortalarını sağlamak konusunda ilgili yasaların hükümlerine tabidir. "Gençlik" programı altında bu maliyetler bir sigorta şirketi ile sözleşme imzalayacak olan Avrupa Komisyonu tarafından üstlenilir.
- e) Ev sahibi kuruluş ilgili gönüllü adına gönüllü faaliyetlerdeki performansı ve edinilen bilgi ve deneyimi belirten bir sertifika düzenler; yukarıda bahsi geçen sertifikanın hazırlanması ile ilgili kurallar Çalışma ve Sosyal Dayanışma Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından ortaklaşa yayımlanacaktır;
- f) Ev sahibi kuruluş faaliyetlerin yapılmasından kaynaklanan maliyetleri sözleşme hükümleri uyarınca ve ilgili kanun hükümlerine tabi şekilde tazmin eder;
- g) Kanunlara göre belirlenecek çalışma saatleri gönüllünün sağlığı, ruhsal ve fiziksel becerileri üzerinde olumsuz etki yaratmamalıdır.
- h) Gönüllülerin onursal unvan, madalya ve ikramiyelerden yararlanma hakkı ilgili kanunlardaki hükümlere tabidir.

Madde. 8 Gönüllü faaliyetleri sözleşmesi içerisinde gönüllülerin aşağıda yazılı olan ama bunlarla sınırlı olmak zorunda olmayan sorumlulukları yer alır.:

- a. Ev sahibi kuruluş tarafından verilen görevlerin yerine getirilmesi;
- b. Gönüllü faaliyetler sayesinde veya süresince gönüllünün eriştiği bilgilerin gizliliğinin korunması;
- c. Ev sahibi kuruluş tarafından organize edilen, öncülük edilen veya önerilen eğitimlere katılım;
- d. Gönüllü faaliyetlerin yerine getirilmesi sırasında gönüllünün kullandığı malzemelerin korunması.

Madde 9 Gönüllü programı süresince, gönüllü, gönüllü sözleşmesini imzalayan tüzel kişiliğin yönetimine tabidir.

Madde 10 Gönüllünün sözleşme hükümlerince belirlenen sorumlulukları başka bir kişiye devredilemez.

Madde 11 Gönüllülük sözleşmesinin hükümlerinin yerine getirilmemesi veya eksik getirilmesi durumundaki yükümlülükler Medeni Kanun hükümlerine tabidir.

Madde 12 Gönüllü faaliyetleri sözleşmesinin uygulanması esnasında yaşanan beklenmedik olayların gönüllü faaliyetlerinin performansına zarar verdiğinin tespit edilmesi

durumunda, sözleşme yeniden müzakere edilir ve ilgili durum sözleşmedeki görevlerin yerine getirilmesini imkansız kılıyorsa, sözleşme bu kanun uyarınca hükümsüz sayılır.

Madde 13 Gönüllü sözleşmesinin yeniden müzakeresi Madde 12’de bahsi gelen olayın gerçekleşmesinden sonraki 15 gün içerisinde taraflardan birinin ileticeği yazılı dilekçe temelinde gerçekleştirilir.

Madde 14 Gönüllü faaliyetleri sözleşmesi en az 15 gün öncesinden bildirim yapma şartıyla gönüllü veya ev sahibi kurum tarafından herhangi bir gerekçe gösterme yükümlüğü olmaksızın tek taraflı fesih edilebilir.

Madde 15 Gönüllü faaliyetleri sözleşmesinin imzalanması, değiştirilmesi veya feshinden kaynaklanan ve tarafların sulh içinde çözüme kavuşturamadıkları anlaşmazlıklar konusunda mahkemeler yetkilidir. Gönüllü faaliyetleri sözleşmesinden kaynaklanan her türlü yasal eylem yargı harçlarından muaftır.

BÖLÜM III SON HÜKÜMLER

Madde 16 İtfaiye hizmetlerine dahil olan ve 60/1997 sayılı itfaiye hizmetleri yönetmeliği ve 212/1997 sayılı kanunda yapılan değişiklikler altında yerine getirilen gönüllü itfaiyecilik faaliyetleri bu sözleşme hükümlerine tabii değildir.

Madde 17 Gönüllü hizmetleri sözleşmesinin yerine getirilirken gerçekleştirilen faaliyetlerde ceza hukukuna tabii usulsüzlükler saptanması durumunda gönüllüler Ceza Kanunu’nun 17(2) maddesinde bahsi geçen kişiler olarak kabul edilecektir.

Madde 18 Bu Kanun Resmi Gazete’de yayınlanmasından sonraki 60 gün içerisinde yürürlüğe girer.

19 Mart 2001 tarihinde kabul edilmiş ve 22 Ağustos 2002 tarihli Yönetmelik ve 19 Kasım 2002 tarih ve 629 sayılı Kanun uyarınca değiştirilmiştir.

KAYNAK:

International Center for Non-for-profit Law, Online Library at
<http://www.icnl.org/knowledge/library/index.php>